

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้แบบอิสระเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษา คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ ยิ่ง มีรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

1. ขอบเขตการศึกษาครั้งนี้เป็นการวัดระดับอุปนิสัย 7 ประการสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งจะทำให้การศึกษาในนักศึกษาคณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย เชียงใหม่
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษหรือหารายได้เสริม ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 609 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 ตุลาคม 2555 เวลา 12.19 น.)

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษานี้กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 245 ราย ซึ่งคำนวณโดยใช้วิธีของ Taro Yamane (วรณีย์ แกมเกตุ, 2551) ที่ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ดังนี้

แสดงวิธีการคำนวณได้ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนสมาชิกประชากรทั้งหมด (609 คน)

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 (0.05)

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{609}{1 + 609(0.05)^2} \\ &= 245 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณข้างต้น นำมาสุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และวิธีการเลือกตัวอย่างแบบใช้โควตา (Quota Sampling) (กฤษที รื่นรัมย์, 2551) โดยสุ่มเลือกตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาคณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากร (ข้อมูลนักศึกษาคณะการศึกษปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555)

ชั้นปี	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	157	63
2	143	58
3	143	58
4	166	66
รวม	609	245*

* เป็นผลจากการบิดเบิดของการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากร

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 245 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (แบบวัดอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ)

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ทำการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (Covey, 2004) โดยหนังสือหลักที่ใช้ในการศึกษาคือ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งได้รับการแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย นพดล เวชสวัสดิ์ และคณะ จันทรเจ้าฉาย (2548) ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษหรือหารายได้เสริม ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ส่วนที่ 2 แบบประเมินตนเอง ซึ่งนำมาจากแบบประเมินตนเอง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งของ Covey (2010) อันประกอบด้วย แบบวัดอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

รายละเอียดของแบบประเมินตนเอง มีดังนี้

แบบประเมินตนเองแบ่งออกเป็น 9 ส่วนหลัก ในแต่ละส่วนประกอบด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ ดังนี้

1. อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์
 - ฉันแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น
 - ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้คุณค่าต่อข้อผูกพัน
 - ฉันไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง
2. อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต
 - ฉันสามารถรักษาความสมดุลในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน ครอบครัว เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม
 - เวลาทำงาน ฉันคำนึงถึงความเกี่ยวข้องและความต้องการของคนที่ฉันกำลังทำงานให้
 - ฉันทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ
3. อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน
 - ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้
 - ฉันทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่ฉันสามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ฉันไม่สามารถทำได้
 - ฉันรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำของฉันมากกว่าที่จะโทษผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้าง
4. อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ
 - ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต
 - ฉันจัดการและเตรียมสิ่งต่าง ๆ เพื่อไม่ต้องทำสิ่งนั้น ๆ แบบฉุกเฉิน
 - ฉันเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ฉันต้องการทำอะไรให้สำเร็จ
5. อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน
 - ฉันมีวินัยในการทำตามแผนต่าง ๆ (ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยให้สูญเปล่า และอื่น ๆ)
 - ฉันไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายในแต่ละวัน
 - สิ่งต่าง ๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันประสบความสำเร็จในชีวิต

6. อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

- ฉันให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของฉันเอง
- ฉันร่วมมือกับผู้อื่น
- เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง ฉันพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์

7. อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

- ฉันเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น
- ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น
- เวลาฟัง ฉันพยายามมองสิ่งต่าง ๆ จากมุมมองของผู้อื่น ไม่ใช่แค่ของฉันเท่านั้น

8. อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง

- ฉันให้คุณค่าและค้นหาความสามารถที่อยู่ภายในของผู้อื่น
- ฉันเป็นคนที่สร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวความคิดและวิธีแก้ไข ปัญหาที่ใหม่และดีกว่า
- ฉันชอบกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น

9. อุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คมอยู่เสมอ

- ฉันให้ความสำคัญกับสุขภาพกายและความเป็นอยู่ที่ดีของฉัน
- ฉันพยายามอย่างหนักที่จะสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- ฉันใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต

ลักษณะของแบบประเมินตนเองนั้น เป็นการประเมินตนเองว่าแสดงลักษณะ อุปนิสัยตามข้อความแต่ละข้อความในแบบประเมินตนเองได้ดีมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งการประเมินตนเองในแต่ละข้อความออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1 คะแนน คือ น้อยที่สุด

2 คะแนน คือ น้อย

3 คะแนน คือ ค่อนข้างน้อย

4 คะแนน คือ ค่อนข้างมาก

5 คะแนน คือ มาก

6 คะแนน คือ มากที่สุด

การประมวลผลคะแนนจากแบบประเมินตนเอง มีวิธีประมวลผลดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละอุปนิสัยของแบบประเมินตนเอง แล้วพิจารณาว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละอุปนิสัยนั้นอยู่ในช่วงใด ซึ่งกำหนดเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของคะแนนได้ด้วยการหาอันตรภาคชั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549) แสดงวิธีการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}}$$

โดย

$$\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย} = \text{คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นไปได้} - \text{คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นไปได้}$$

คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นไปได้ คือ 6 คะแนน

คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นไปได้ คือ 1 คะแนน

$$\begin{aligned} \text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย} &= 6 - 1 \text{ คะแนน} \\ &= 5 \text{ คะแนน} \end{aligned}$$

$$\text{จำนวนอันตรภาคชั้น (จำนวนช่วงของคะแนน)} = 6 \text{ ชั้น}$$

แทนค่า

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{5 \text{ คะแนน}}{6 \text{ ชั้น}} \\ &= 0.83 \text{ คะแนนต่อชั้น} \end{aligned}$$

จึงได้เกณฑ์การประเมินผลคะแนนเฉลี่ยดังนี้

- 1.00 - 1.83 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับน้อยที่สุด
- 1.84 - 2.67 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับน้อย
- 2.68 - 3.50 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับค่อนข้างน้อย
- 3.51 - 4.33 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับค่อนข้างมาก
- 4.34 - 5.17 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับมาก
- 5.18 - 6.00 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับมากที่สุด

2. ประเมินผลในภาพรวมของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยการหาค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนใน 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง แล้วพิจารณาว่าค่าเฉลี่ย

ของคะแนนนั้นอยู่ในช่วงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลคะแนน เช่นเดียวกับเกณฑ์การประเมินในแต่ละอุปนิสัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไป

1.1 ใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สำหรับเพศ อายุ ภาควิชา ชั้นปีที่กำลังศึกษา ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ สถานภาพของ บิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษหรือมี รายได้เสริม ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสร นักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรง ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด และเกรดเฉลี่ย สะสม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดง ความสมดุลของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐาน ทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรง ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม (t-Test) และการ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) ระหว่างอุปนิสัย กลุ่มอุปนิสัยและคุณลักษณะทั่วไปโดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) หรือเรียกว่า วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ซึ่งจะสามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรทั้ง 2 ตัวในการวิเคราะห์นั้นมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ระดับใด

และสัมพันธ์กันอย่างไร การพิจารณาระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 ตัว สามารถพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ดังนี้ (สมเดช บุญประจักษ์, 2551)

- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0.90 ถือว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.70 – 0.90 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.30 – 0.69 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.30 ถือว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.00 ถือว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง
- เครื่องหมาย + และ - หน้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ โดย เครื่องหมาย + แสดงถึงการมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ส่วน เครื่องหมาย - แสดงถึงการมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงข้ามกัน

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา คือ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถานที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษานี้ เริ่มตั้งแต่ สิงหาคม พ.ศ. 2553 ถึงเมษายน พ.ศ. 2557 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลา 3 เดือน คือ สิงหาคม พ.ศ. 2556 ถึงตุลาคม พ.ศ. 2556